

Onderwijsverslag inspectie Scholen maken het verschil

Het Nederlandse onderwijs krijgt een ruime voldoende, maar er zijn ook ernstige en hardnekkige problemen op de scholen. Dat meldt de onderwijsinspectie in haar Onderwijsverslag 2005-2006. Op 15 mei namen OCW-minister Plasterk, zijn staatssecretarissen én LNV-minister Verburg het onderwijsverslag in ontvangst. Het groene onderwijs heeft een goede reputatie maar kent tegelijkertijd zijn eigen zorgen.

Inspecteur-generaal Jan Teuwen overhandigt het Onderwijsverslag 2005-2006 aan OCW-minister Plasterk en LNV-minister Verburg; de OCW-staatssecretarissen Dijkstra en Van Bijsterveld kijken toe

Twee zeer zwakke groene scholen

De onderwijsinspectie meldde op 1 mei dat er momenteel 21 scholen in het voortgezet onderwijs tot de categorie zeer zwak behoren. Twee daarvan zijn groene vmbo-scholen, de vestigingen Gouda en Amersfoort van het Wellantcollege.

Een zeer zwakke school is een school die onvoldoende onderwijsresultaten (eindopbrengsten) realiseert en die daarnaast op cruciale onderdelen van het onderwijsleerproces onvoldoende kwaliteit laat zien. De inspectie komt tot dat oordeel op basis van het periodiek kwaliteitsonderzoek.

In de regel krijgt een school maximaal 2 jaar de tijd de kwaliteit weer op een aanvaardbaar niveau te brengen. Tijdens de verbeterfase voert de inspectie geïntensiveerd toezicht uit. Na dit traject van geïntensiveerd toezicht beoordeelt de inspectie de resultaten van de kwaliteitsverbetering bij het afsluitende Onderzoek naar de Kwaliteitsverbetering (OKV). Bij zeer zwakke scholen die zich niet verbeteren kan de minister de bekostiging intrekken.

Een groot aantal jongeren heeft onvoldoende basisvaardigheden. Ze kunnen aan het eind van de basisschool niet voldoende lezen en rekenen. Bovendien beleven teveel leerlingen weinig plezier in het onderwijs. Ook verlaten relatief veel jongeren het onderwijs voortijdig. In het schooljaar 2005-2006 waren dat er 5.000 in de onderbouw van het voortgezet onderwijs en maar liefst 41.000 in het beroepsonderwijs. Bovendien stroomt 1 op de 9 leerlingen tijdens de opleiding af naar een lager onderwijsniveau. Ten slotte stelt de inspectie in haar jaarlijks onderwijsverslag vast dat het speciaal onderwijs onder de maat presteert. De helft van deze scholen staat daarom onder speciaal toezicht.

Onderschatting

De oorzaken van deze problemen liggen

volgens de inspectie voor een belangrijk deel bij de scholen zelf. Zo stelt de inspectie op basis van gericht onderzoek vast dat scholen ten aanzien van voortijdig schoolverlaten hun eigen rol onderschatten. Ze hebben wel degelijk invloed op het aantal voortijdige schoolverlaters. Scholen met weinig voortijdige schoolverlaters blijken namelijk meer samenhang te bieden in het leerstofaanbod, leerlingen voldoende leertijd te geven om zich de leerstof eigen te maken en te zorgen voor goede begeleiding van de leerlingen. Reden voor de inspectie om te concluderen dat scholen zelf het verschil maken: 'de kernproblemen in het onderwijs hangen meestal samen met de achterblijvende kwaliteit van de scholen'. De inspectie spreekt in dat verband van een zware opdracht voor het onderwijs, in het bijzonder de besturen

van de onderwijsinstellingen. Zij dienen maximale onderwijskwaliteit te borgen. In zijn reactie op het onderwijsverslag benadrukte OCW-minister Plasterk de ambitie van dit kabinet om het niveau van kennis in de samenleving te verhogen. Het onderwijsniveau moet bij alle instellingen omhoog en het is naar zijn mening onacceptabel dat er zeer zwakke scholen zijn. In het beleidsprogramma en de begroting 2008 zal duidelijk worden welke maatregelen de minister daarvoor zal nemen.

Weerstand doorbreken

Het groene onderwijs heeft een goede reputatie, aldus de inspectie in het onderwijsverslag. Het vmbo-groen doet het erg goed en het rendement van het groene mbo is opmerkelijk hoog. Het aantal schoolverlaters met een diploma ligt zelfs boven het landelijk gemiddelde. Toch zijn er ook zorgpunten. Op een aantal kwaliteitsaspecten scoren de aoc's slechter dan de roc's. Het betreft de rechtsbescherming van leerlingen, de studeerbaarheid, kwaliteitszorg en handhaving van wettelijke bepalingen met betrekking tot de onderwijsovereenkomst en onderwijs- en examenreglement. Ook het geringe percentage allochtonen in het groene onderwijs en de afnemende instroom in het groene hbo baren de inspectie zorgen.

LNV-minister Verburg deelt de opvattingen van de onderwijsinspectie en gaf in haar reactie aan dat scholen en ministerie werken aan verbetering. De Groene Kennis Coöperatie waarin de groene onderwijs- en onderzoeksinstituten samenwerken in het grootschalig organiseren van kleinschaligheid moet de terugloop van hbo-studenten keren. Een project waarin twee aoc's gaan proberen om een voor allochtonen aantrekkelijker en interessanter opleidingsaanbod samen te stellen, moet de weerstand van allochtonen tegen dit onderwijs doorbreken. En groene opleidingen die hun onvoldoendescores op het vlak van kwaliteit niet verbeteren, zullen daar op aangesproken worden. De minister kon overigens al melden dat de aoc's op dit aspect voortgang boeken bij de verbetering van de procedures rond de examens en de kwaliteitszorg daar omheen. □